

3.2 Plastik Atıkları Azaltma Çalışmalarımız

İklim değişikliğine ve çevre kirliliğine etkisi bakımından plastik atıkların yarattığı tehlike yadsınamaz bir boyuta ulaştı. Doğal hayatı sekteye uğratan bu probleme çözüm olarak, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin gerekliliklerinden olan sorumlu tüketim ve üretim bilincini tüm operasyonlarımıza yaymayı amaçlıyoruz. Öncelikli olarak, operasyonlarımız kaynaklı oluşan plastik atıklarımızın yarısından fazlasını oluşturan plastik poşetlere yoğunlaştık. 2008 yılında **Türk perakende sektöründe ilk kez Oxo-biyobozunur poşet kullanmaya başladık** ve sektörümüze bu alanda öncülük ettik. Daha sonra, market alışverişleri için **Türkiye'de ilk kez tüketicileri çoklu kullanım sağlayan bez ve non-woven** (örme veya dokuma olmayan kumaş) **gibi çevreci çantalarla tanıştırdık**. Bunun gibi inovatif uygulamalarımız ve bilinçlendirme çalışmalarımızla, müşterilerimizin kullandığı poşet sayısını azaltmayı hedefledik. Kasalarımızdan geçen işlem başına poşet adedini 2017 yılında 1,67'e, 2018 yılında ise 1,48'e indirdik. Aynı yıl **317.518 adet çevreci non-woven poşet ve bez çanta satışı gerçekleştirdik**.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yayınlamış olduğu yönetmelik gereği, 1 Ocak 2019 itibari ile müşteri poşetleri ücretli hale geldi. Bakanlık ile yakın temasta olarak, sistemin kuruluşu, sektörel uyum ve tüketicilerin bilgilendirilmesi sürecinde aktif rol aldık. 2018 yılının son 2 ayında, kasalarımızda müşterilerimize, yeni uygulama ile ilgili bilinçlendirme çalışması yaptık. 2019 yılının ilk günlerinde başlayan ücretli poşet uygulaması öncesinde özel tasarımı, katlanabilir non-woven çantalar ürettik ve uygulamanın başladığı ilk hafta özel kampanyalarla bu çantaları müşterilerimize dağıttık. Bu doğrultuda, **2019 yılında ilk 3 ayda plastik poşet kullanımını yüzde 75 azalttık**. Böylece, bir önceki yıla kıyasla plastik market poşet atığımızı yüzde 50 – 55'ten yüzde 28-30 seviyesine indirdik.

Plastik Atıkların Yarattığı Tehlike

En fazla plastik kullanan sektör, yüzde 40 ile paketlenme endüstrisi. Clean Plastic Solutions'ın araştırmasına göre; her yıl üretilen 87 milyon ton plastik ambalajın sadece yüzde 5'i geri dönüşüme gönderilebiliyor. Okyanuslara karışan yıllık plastik miktarı ise 8 milyon ton. Böyle giderse 2050 yılına gelindiğinde; denizlerde bulunan plastiklerin ağırlığının balık nüfusunun ağırlığının iki katına ulaşması öngörülüyor. Bulduğumuz coğrafyada da durum çok farklı değil. WWF'in araştırmasına göre, Akdeniz dünyada plastik kirliliği seviyesi en yüksek denizlerden biri. Akdeniz'deki atıkların yüzde 95'ini plastik atıklar oluşturuyor. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin Mersin ve İskenderun körfezlerinde yaptığı araştırmada, 28 türe ait 1.337 balığın yüzde 58'inin sindirim sisteminde mikroplastik bulundu.

Özgün Markalı Ürünlerin Ambalajlarında Çevreci Çözümler

Üyesi olduğumuz CGF'un (Tüketici Ürünleri Forumu), 2018 yılında plastik atık konusunu en önemli gündem maddelerinden biri olarak kabul etmesiyle bu alandaki çalışmalarımızı hızlandırdık. **Özgün markalı ürünlerimizin ambalajlarının daha çevreci hale getirilmesine yönelik bir komite kurduk.**

Bu komitemiz, ürün güvenliğini göz önünde bulundurarak ambalaj gramajlarının plastik kullanımını en az seviyeye indirmeyi hedefliyor. Bu konudaki hassas yaklaşımımız sebebiyle, özgün markalı ürünlerimizin hiçbirinde, ürün ile doğrudan temas eden bir noktada PVC kullanılmıyor. Ayrıca, **deterjan ve kağıt kategorisinden 40 kalem özgün markalı ürünümüzde** kullandığımız plastik miktarı, lider markaların aynı ürünlerine kıyasla **327 ton daha az plastik içeriyor.**

Ayrıca, özgün markalı yoğurtlarımızın gramajını 2,5 kg'dan 3 kg'a artırarak, piyasaya sürdüğümüz plastik miktarını azaltmış olduk. Bu yöntemle, **yoğurt ürünümüzle 2019 yılının sonunda 16,5 ton plastikten tasarruf sağlamayı hedefliyoruz.** Ambalaj tasarımı ve materyal kullanımı konusuna daha geniş kapsamlı bakmak ve daha yaratıcı fikirler geliştirebilmek amacıyla, disiplinlerarası bir yaklaşımla, İnovatif ve Alternatif Ambalaj Önerileri Komitesi'ni hayata geçirdik.

Çevre yönetimi ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yaptığımız tüm bu çalışmalarımızın yanında, özgün markalı ürünlerimizin yaşam döngüleri boyunca çevreye verdikleri tüm etkileri bilimsel yöntemler ışığında incelemeye başladık. Özgün markalı ürün ticaretimizin yüzde 50'sini oluşturan ürünlerimiz ve Uzman Kasap ürünlerimizin yaşam döngüsü değerlendirmesini ve yarattıkları karbon salımını ölçmeye başladık. Yaptığımız bu analizde ürünlerin üretimi sırasında kullanılan enerji hammadde ve taşımadan kaynaklı olan tüm aşamaları inceleyip, paydaşlarımıza uluslararası standartları yakalayan bir ürün deneyimi sunmayı hedefliyoruz. Önümüzdeki yıllarda tüm özgün markalı ürün gamımızın ölçümlemesini tamamlamayı planlıyoruz.

ÇEVKO ile yaptığımız iş birliği kapsamında özgün markalı ürünlerimizin **yüzde 54'ü piyasadan toplanıyor ve geri dönüşüme** gönderiliyor.

Plastik Kullanımını Azaltıcı Diğer Çalışmalar

Dayanıklılığı düşük plastik taşıma kasası yerine 2013 yılından itibaren meyve ve sebze ürünlerinin dağıtımında, çoklu kullanıma uygun, katlanabilir kasa kullanıyoruz. 2014 yılında ise, kırmızı et sevkiyatlarımızda da bu kasaları kullanmaya başladık.

Çevreye bıraktığımız etkiyi detaylıca araştırıp yaratmış olduğumuz olumsuz etkiyi daha da azaltmak amacıyla, müşterilerimize plastik kart yerine mobil Money kart kullanımını teşvik ediyoruz. **2018 yılında, Mobil Money kart kullanım oranı, kartlı alışveriş işlemlerinin yüzde 52,2'sine ulaştı.**

2018 yılında ayrıca, Nestlé'nin, kahvaltılık gevrek ürünlerinin satışından elde ettiği gelir ile **WWF-Türkiye'ye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı)** destek verdiği projeye katkı sağladık. Kampanya ürünlerinin mağazalarımızda satışını gerçekleştirmenin yanı sıra, projenin geri dönüşüm partnerliğini üstlendik. Müşterilerimizde farkındalık yaratarak, kampanya ürünlerinin ambalaj atıklarını mağazalarımıza kurduğumuz özel alanlara getirmesini sağladık. Proje sonucunda, **2,17 ton plastik ambalaj geri dönüşüme kazandırıldı.**

Son olarak, Sıfır Atık Projesi kapsamında 2021'den itibaren içecek ambalajlarına uygulanacak olan depozito sisteminin kurulmasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile sıkı temaslarda bulunuyor, çalışma gruplarında aktif olarak yer alıyoruz.

